

maga, társaságban, igen s aztán használják sorban, és az eredmény szerfölött jótékony. Ez már nem új dolog nálunk sem, de az ily szövetkezések elterjedni még sem bírnak.

Aztán vannak ezen kívül más feladatok is. A jobb erkölcsöknek, a rendnek, tisztaságnak, hygienicus ismereteknek terjesztése, a melyet, ha áttudtunk ültetni a nép életébe, bizonyára nemessebb dolgot műveltünk, mintha elfüstöltük volna Verpelét minden dohányját.

Ehez azonban az kell, hogy érezzük a jelen sivárságát, az erkölcsi felelősséget, mely isten és ember előtt bennünket illet, kiknek van miből élni s kik kicsi társadalmunk felső rétegét alkotjuk. Szükséges némi önbizalom és annak tudata, hogy az, ki e feladatok megoldására vállalkozik, jutalmat nyer már e munkája által. Ha valahol, úgy itt áll, hogy a munka nemesít. Az a pap, földesur vagy községi jegyző, a ki határozottsággal megy neki a dolognak, a ki keresi a javítás eszközeit, küzd az akadályokkal, a tunyaság, közöny és tudatlansággal, derék munkát végez még ha a czélt nem ér is, mert e folytonos, mások javaért folytatott küzdelemben átalakul, nemesből kedélyvilága, táguul látköre. Sysiphus sem volt képes fölhengeríteni ama bizonyos követ, de e küzdelemben izmai mégis aczélózódtak. Ki mondja, hogy bennünket ily átok sulya nyom? Hogy e nemzet, mely az utolsó félszázad alatt annyi szép eredményt ért el, a társadalmi reformnak ez ágát végrehajtani ne lenne képes?

Képes lesz reá, csak akarnia kell, de az akarat és szívós kitartás nem nélkülözhető, ez a siker kulcsa és föltétele.

Módunkban van a jobbák egyesítése, a munka helyesebb organisatiója által emelni falunk jólétét; a jobb erkölcsöknek és hygienicus ismereteknek meghonosítása apasztáni fogja a büntényeket s a nagy halandóságot; a rendnek, tisztaságnak s izlésnek terjesztése meg fogja változtatni a falu külsejét, más világot teremt a házak belsejében, észrevétlenül is módosítja azok jellemét, kik e házakat lakják, megváltoztatja kedvteléseiket, és közelebb hozza őket azon magaslathoz, a melyen e czikk kezdetén érintett társaik állanak.

A népet lehet vezetni, lehet főleg akkor, ha bebizonyítjuk, hogy azzal, a mit akarunk, vagyoni emelkedése jár. De szükséges mindenek fölött, hogy a társadalom felső rétege legyen tisztában önmagával, hogy el legyen telve a javítás vágyával, azon szívós kitartással, mely nélkül igazán nagy eredményeket elérni nem lehet. Meg kell mozdítanunk a népet, azt a pigra massát, mely él, de nem gondolkozik, eltölteni saját eszméinkkel és ha a paraszt látja, hogy az urak után indulva nyer vagyonban és erkölcsökben, visszatér az egykori földesur halványuló nimbusa, s a pap nem lesz kénytelen panaszkodni azért, hogy egyedül áll, mert törekvéseit meg nem értik, követni pedig annál kevésbé hajlandók.

B. I.

Margit némán követé tánczosát, inkább sirásra, mint öröme hajló hangulattal.

De ez az érzés csak igen rövid ideig tartott: félénksége, mindha csak varázsszó fütte volna el, teljesen elszólt. Tánczosának beszédmodora, társalgás közben odavetett egy-egy hízog bókja magához térítették csakhamar s szellemes ötletekkel kacagva verte vissza, mindazon támadásokat, miket a tánczterem eszamlós talaján oly pazar bőkezűséggel szoktak el-elcsúzni a világ színpadára első ízben lépő tapasztalatlan ifjú szűzek félrevezetésére.

Ami a tapasztalást illeté, ez Margitnál is hiányzott, de pótolta nála e hiányt az a gondos nevelés, melyben részesült. A hízog bókok hallatára mélyen elpirult, mert azt gondolta, hogy őt tánczosa tudatlan kis lányának tartja, ki minden odavetett bókot késpenzül vesz. E gondolatra önérzete fellázadt s szelleme bő tárházából oly találó vágásokkal verte vissza a támadást, hogy ez által ellenfelét, ki ily harcra nem volt elkészülve, nem egyszer a legnagyobb zavarba hozta. — Arról persze, hogy a bókokat, mikkel eláraszták, meg is érdemli, még csak sejtelve sem volt.

Mikor az estélyről hazatértek, az ezredesné — mint rendesen, — oda ült Margit ágya elé, kezébe vette a kis alabastrom kacskókákat s szeretetteljes jósággal fölhajolva kérdezé:

„Nos gyermekem! Hogyan érzed magad? Nem vagy álmos?”

„Kitűnően érzem magam, kedves nagynénem — mond az ifjú hölgy, — s azt hiszem, még sokáig fog kerülni az álom.”

„Ez természetes — mond az ezredesné — az újság, a szokatlan látvány, a fényes társaság képe s a jó zene hangjai foglalkoztatják még mindig agyadat. Minden lány így van az első estély után, magam is így éreztem. — Hát azután — tevé hozzá a gyengéd szeretet és bizalmaskodás jól eső hangján, — elmondván-e nekem, minő benyomást tett reád az első nyilvános multság?”

Margit élénk kaczagás közt vígan beszélt el mindent, a mi csak vele úgy közvetlenül, mint közvetve az elmúlt estélyen történt; mikor végére ért beszédének, egyszerre elkomolyodott és elhallgatott.

„Miért hallgattál el egyszerre? s minő sötét árny borítja homlokodat? — kezdí szelíd mosolygással a jó néne. Talán csak nem hoztál magaddal kellemetlen emléket is az estélyről? — Vagy igen?”

„Oh nem . . . azaz hogy . . . igen” . . .

Debuisset pridem!

— Nekrológ —

Megtörtént. Rimaszombat városának — századok viharaival küzdött, pár évtized előtt, a jeles szobrász, Ferenczy István hazánkfiának terve szerint renovált s ékes esernyőkkel díszített — végvára, a jánosi koresma romokban hever!

A Jánosi-utca alsó részén, a mult évtizedekben, gyakran dühöngöttek óriás tüzek, melyek a faesőrök egész hosszú sorát hamvasztották el egymás után; de a jánosi koresma mindannyiszor épen maradt; két izben ütött le a villám közvetlen közelében; de benne, Isten haragja is daczolt, bár hönnan jött, mindennemű veszélyrel, — mignem végre, ugyanazon éjjel, ugyanazon órában, melyben a város regale-joga megszűnt, — megszűnt a már régóta csak fogyatékosan tatarozott építménynek lét-joga is.

A jeles épületnek azon időben tétethette le a nemes városi tanács, épen az utca közepén, alapját, midőn a monda szerint, egy a város határában talált ásványvíz-forrást betemetetett, hogy a savanyúvíz a nemes város által méretett sör fogyasztásánál veszélyes concurrentiát ne gyakoroljon!

E jeles épületnek ikertestvére volt a multban a temető-utca végén szinte az út kellőközepére, közel a temető bejáratához épített, — de ezeltől mintegy négy évtizeddel elhamvadt „halálkoresma” is.

Nem emlékszem ugyan már rá tisztán, hogy meteközben, a koporsóvitelnél odáig jutva már kifaradt polgártársak közül, (mert akkor még nem volt gyászkozsink,) a szokásos egy versszak eléneklése alatt, nem tért-e be néha, egyik vagy másik, pár pereznyi üdülésre? ennek az öreg Stolez bátya volna a megmondhatója; de visszajövet már rendszerint betértek a megszorodott barátok a fájdalom enyhítésére s egymás vigasztalására. S ez a dolog már velem is megtörtént.

Mint torban illet, előbb halotti énekeket zengedeztünk, majd szt. Dávid zsoltaírait énekelgettük sorban. Estenett Török János uram, a házi gazda vendéglét meg bennünk, a maga emberségéből a híres újhelyi sajtjal, s Tóth Pálné sütötté s Tóth Pál dagasztotta — akkor világhírű rimaszombati kenyérről, minőt maga a király is csak egyszer evett életében, koronázása napján, akkor is csak izeltől!

Mikor aztán kibékültünk a mulandó élettel, elhunyt barátunknak is megnyugtatótására s biztatására feleselűlt a gyönyörű férfi karban: „Megvirad még valaha, nem lesz mindég éjszaka!”

Mikor pedig már teljesen megvigasztalódtunk, s ott a temető közelében, a halállal szemben is elég bátorságra tettünk szert, elmondtuk még egyszer bucsuzóra, hogy „Nincs már szívem félelmére!” teljes lelkesedéssel. — Mitől is féltünk volna? akkor az emberek még hittek és bíztak, ma már sem nem . . . , sem nem . . . , csak félnék!

Egyébiránt jánosi-utcai vendéglőnk is szinte igen nevezetes szerepet játszott abban az időben, mind az ipar fejlesztése, mind a forgalom élénkítése tekintetében. Midőn 30—40 szekérral indultak a polgártársak együtt, szürrel, gubával s egyéb iparezikéikkel, gyakran 15—20 mértföldnyire is, az alföldre, itt várták be egymást rendesen, itt merítették erőt a nagy utra, itt várták be, hogy az otthon maradtak utánok küldjék a megrakott nagy tarisznyát s még nagyobb kulacsot, ha pakolás közben a nagy sietésben, zavarban otthon találtak felejteni; s a kedves hajlék barátságos vendégszeretettel fogadta a visszatérőket is!

Azóta a szűrt, gubát, kiszorította a divat, a fényűzés, a csutorát a szivar, a koesi-forgalmat pedig a M. A. V., mind ezekkel együtt letűnt a patriarhalis hajlék régi díszsége is, az újabb időben már leginkább csak azok léptek a díszes esernyőkön át a vendéglátó-terembe, kik kedvükre kiakarták magokat verekedni.

Tulajto magát, ki kellett térnie az utból, hol már

„Igen? . . . szölt kissé elkomolyodva az ezredesné. — S megmondhatod nekem az okot, mi arezodon a vidám derűt oly egyszerre változtatta át borúvá?”

„Szót sem érdemel a dolog, kedves néném, és mégis bánt. Az jutott eszembe, hogy az a . . . esuf ügyvéd szomszédunk nemesak hogy egy fordulatra sem méltatott, de még csak felénk sem nézett az egész est alatt; úgy látszik elégnék vélte azt, hogy a terembe léptünkben bennünket üdvözölt” — mond panaszkodva a szép hölgy.

„Csodálkoznom kell megütközéseden, miután ugy tudom, hogy Aladár személye téged közönyösen érint és sokkal kidegebb viseletet tanusítasz iránta, mint aminőt derék szomszédunk érdemel.

Az ezredesné e szavaira Margit mélyen elpirult, de nem szólt. — „Egyébiránt, ha csak ez a baj? — folytatá megkönyebbülten a nagynéne — e miatt megnyugtathatod magadat. Az ügyvéd — vehetted észre, — senkivel sem tánczolt az estélyen s egyáltalán sohasem szokott tánczolni; ily kiesinyes szórakozásban ő nem leli örümet. Ez ne okozzon álmatlanságot gyermekem. Jó éjt!”

Vidornéval szemközt Kiss Ágoston tanár özvegye, egy igen művelt lelkű hölgy lakott egyetlen fiával, Aladárral. Csekély vagyonából s a szerény özvegyi segélyből, mit férje után évenként húzott volt, — mondhatók teljesen félrevonulva élt, egyetlen fia neveltetése képezvén minden gondját.

Rokonletek csakhamar találkoznak s megszeretik egymást. A jó szomszédok révén a két nemesszívű, minden hétköznapiasságon felülemelkedő hölgy könnyen megismerkedett s közöttük lassankint a legmeghittebb benső barátság jött létre.

A gyakori együttléte, — a sűrű érintkezésből önkényt kifolyó bizalom csakhamar barátokká tevék a gyermekeket, Margitot és Aladárt is. Valódi testvéries ragaszkodással viseltettek egymás iránt, minek szemlézése a két özvegy ajkaira nem egyszer esalt mosolyt.

E ragaszkodás később sem esökkent a gyermekek szívében. Valahányszor Aladár — még jogászéveiben is — szünet időre haza-haza jött anyjához, Margit volt mindig az, ki első üdvözölte őt; gyermekies örömmel futott karjaiba s testvéri csókokkal halmozá el a hazaérkező „testvér“-t, valamint öszinte könnyeket hullatott mindig, mikor Aladár a szünetidők elteltével a fővárosba visszatért.

Aladár tanulmányait befejezván az egyetemen, a gyakorlati éveket a fővárosban óhajtotta eltölteni. Mi-

csak alkalmatlanzkodott; ma-már csak téglatörmelék halmaza jelöli helyét, mint a bus feledékenység korszorutlan alakja.

Nem kívánjuk, hogy feltámadjon romjaiból; de őrizzük meg kegyelettel, mint a mult idők jellemét híven visszatükrözö alkotások egyik utolsó maradványának emléket! Pezsgő élet vidám zaja legyen örök időn át porai felett!!

Helybeli hírek.

Tisztújítás. A mult esütörtökön lefolyt városi tisztújításnak érdekes mozzanatai nem voltak. A város összes tisztviselői egyhangulag újból meghagyattak állomásaikon.

Deli Elemér, városi állatorvos a helybeli vasuti állomás szemléli biztosának neveztetett ki s új hivatalára fel is esküdt.

A rimaszombati földmives iskola igazgatósága alapítványi helyeire vonatkozólag az iskola igazgatósága kérdést intézett az alispáni hivatalhoz, vajjon a két alapítványi helynek még egy erre való meghosszabbítása lehetséges lesz-e? A kérdés a megyegyülés elé fog kerülni. A kérdéses alapítványi helyekre a mult évben nem akadt pályázó.

Meghívó. A rimaszombati polgári olvasókör 1890. évi január hó 26-án vasárnap a „Három Rózsa” vendéglő dísztermében könyvtárának gyarapítására zártkörű táncz-üvegalmat rendez 80 kr. belépti díj mellett. A melyre a t. cz. közönséget tisztellett meghívja a rendezőség.

Közgyűlés. A helybeli kaszinó évi rendes közgyűlését vasárnap e hó 19-én tartotta meg. Ezt megelőzőleg választmányi ülést tartott, melyen igazgató előterjesztette a kaszinó mult évi vagyoni állását. Mult évi összeg 2924 frt az idei 3006 frt s így a vagyon némileg emelkedett. A tagsági díjak elég rendesen folynak be, bár a régi hátralékokból ismét tetemes összeget kellett törölni. Az összes hátralék 408 frt, melyből 184 frt mult évi tartozás behajtható. Új tagokul jelentkeztek Sándor Béla és Dely Elemér, — foglalkozókul Bíró Béla és Haring szabadkai állatorvos. Új évi ajándék czimén a könyvtár 25, — Bódi udvaros és Molnár marquer 40—40 forint honorariumban részesültek. — A délután 3 órakor tartott közgyűlés tudomásul vette a választmány elnöki uton előterjesztett intézkedését. Azon panaszra vonatkozólag, hogy többszöri figyelmeztetés és figyelem daczára a lapokat a lefolyt évben is elhorrak, sőt a képes lapokból a képeket kivagdosták, a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy az egyesület azon tagjai, kik a közvagyonnak ily módon való megcsontására törekednek, jövőre az egyesületből kizáratnak s ezen felül az illető lappeldány egész évi folyamának meghozatalára kötelezetnek. Sajnos tapasztalatokon nyugvó intézkedése egy oly erkölcsi testületnek, mely városunk társadalmi életében első rangu tényezőként szerepel!

Allami segély. A tamásfalvi államilag segélyezett községi kisdóvoda 1889. évi fentartási költségeinek részbeni fedezésére a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter 150 frtnyi állami segélyt engedélyezett.

Az influenza nálunk is járványszerűen lépett föl. Városunkban is egész családok fekszenek e veszélyes nyavalyában. Van ugy, hogy 9 tagból álló családnak minden tagja küzl az orszó nithával. Tudomásunk szerint sok családban fölépelt már; az elemi és középiskolából is számos gyermek maradt odahaza e miatt. Losonczon már az összes iskolákat bezárták. Budapestén Teleki Géza gr. belügyminiszter az influenza járványos és egyre fokozódó terjedésére való tekintettel, körrendeletet intéz az összes törvényhatóságokhoz. E körrendelet magában foglalja mindazokat az intézkedéseket, melyek az influenza terjedése ellen az egyes törvényhatóságok által foganatosítandók lesznek. Az országos közegészségügyi tanácsnak az influenzára vonatkozó tapasztalatai és tanácskozásai alapján e körrendelet számos oly rendelkezést fog tartalmazni, melyek kétségkívül jótékonyan fognak közrehatni — ha nem is a járvány teljes megszüntetésére, — de mindenestre a komolyabb következmények meggátolására.

dön arról anyját értesítette, hozzátevé, hogy most már addig, míg ügyvédi oklevele szobében nem lesz, nem fog haza jönni. E hír a 14 éves Margitot szomorította meg legjobban. Elviselhetetlennek találta a gondolatot, hogy évekig nem láthatja Aladárt s fájó könnyeket hullatott.

Három éve már, hogy Kis Ágostonné utolján látta agg napjainak boldogító reményét, egyetlen gyermekét. Három kikelet követte egymást azóta, midőn a kis Margit oly érzékenyen siratta meg Aladár távozását. De ezen három év alatt alig mult el nap, hogy a kedves kis teremtes át nem szaladt a szomszédba megkérdezendő:

„Küldött-e levélet Aladár? — Aranyos jó néne, azután el ne feledje a levelben megírni az én üdvözletemet is!” . . .

Dehogyan felelte volna el! . . . Akárhányszor oldalakat irt fiának, sűrű apró betűkkel, melyek mind Margitkáról, a szeretetreméltó kis leánykáról beszéltek: menyire szépül, hogy megnőtt, mily kedves, . . . esupa dieshymuszokat, melyek mind a kis lányt magasztalják. — Nagyon természetes, hogy ily körülmények között Aladár sem felekezett meg a „kedves kiesiké”-ről, kinek részére — anyjához irt leveleinek mindegyikében — mindig volt pár sor mondanivalója.

Három év után végre egy napon azt újságotla Kissné Margitnak, hogy Aladár a jövő héten megérkezik s többé nem is távozik el, ügyvédi irodát nyit a városban. — Margit szíve repesett örömben e hírre s e napon csak egy gondolat foglalta el azt a szép fürtös fejcskét. Aladár haza jó. Aladár itthon marad. . . .

Szinte lázas türelmetlenséggel várta a megérkezés napját. Tervet tervre halmozott, mint fogadja Aladárt, hogy bizonyítsa, miszerint őt most is úgy szereti, mint akkor, mikor a rét virágdu pázsitján pajzán ugrándozás közt kipirult areczal együtt üzték a szobnél-sebb aranyhimes tarka lepkeket, — hogy fogja elárasztani az érkező testvéri szívből jövő édes csókjaival! . . .

Arról persze szüzi ártatlanságban teljesen megfélekezett, hogy ő már nem az a kis Margitka többé, aki három év előtt volt. Arra meg épenséggel nem gondolt, hogy az a sima arcú ifjú, a három év előtti Aladár ma már esinos férfi lehet, kinek arczát pörge kis szögcsin bajusz és gondosan ápoltt ugyanolyan körszakál árnyalja be előnyére a férfiúnak az egykori játszórtás fölött. Hogyan is képzelhetne volna el ő ezt; Aladárt Margit csak épen olyannak vélte ma is, mint a minőnek az utolsó bucsuzáskor látta.

(Folytatása következik.)

Magán-hirdetések.

Eladó

egy boglya buza-szalma. A venni szándékozók értekezhetnek Horváth János tulajdonossal Rimaszombathban.

Meghívás.

A „Putnoki Népbank“ mint takaré- és kölcsön-szövetkezet t. tagjai Putnokon, a „Vám“ vendéglőben folyó 1890. évi február hó 12-én, délelőtt 10 órakor tartandó

XIX. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelőség jelentése.
2. Mérleg- és számadás jóváhagyása.
3. Üzlet eredmény mikénti felosztása.
4. Szabályszerű indítványok tárgyalása.

Putnok, 1890. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Kiadó bolt és lakás.

Rimaszombathban, a Jánosi-utca 4. sz. a. levő bolthelyiség az emeleti lakással vagy a nélkül, ugyanszintén ugyanezen udvarnak Szijjártó-utczára néző emeletes épülete 1890. év május 1-től kiadó. — Értekezhetni özv. Czikora Jánosnéval, Jánosi-utca 35. sz. a.

Meghívás.

A nagy-röczei kölcsönös segélyszövetkezet folyó évi február hó 2-án, délutáni 2 órakor, tulajdon házában tartandó

rendes közgyűlésre

összes tagjai tisztelettel meghívotnak. — Ezen közgyűlésben következő tárgyak tételnek napirendre:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Az 1889. évi zárszámadások, illetve a mérleg beterjesztése és tárgyalása.
3. A tisztviselők jutalmazása.
4. Az 1889. évi osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság választása.
6. A felügyelő-bizottság választása.

Nagy-Röczen, 1890. évi január hó 7-én.

Hlavács Sámuel,

mint a nagy-röczei kölcsönös segély-szövetkezet igazg. elnöke.

Hirdetmény.

269. sz. — Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Gömörmezei népbank javára Czebe Károlyné ellen 16834 frt 32 kr. tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 434 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverés a 3093. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes rimaszombati lakásán leendő eszközzésére 1890. január hó 27. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 180. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Rimaszombathban, 1890. évi január hó 11. napján. Draskovich, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A nagy-röczei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dapsy Palicz Mária végrehajthatónak Vlachó Krajez András végrehajtást szenvedő elleni 330 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagy-röczei kir. járásbírósg) területén lévő Ispánmező község határában fekvő a Vlachó Orajez András és neje Selling Mária tulajdonát képező ispanmezői 33. sztkvben foglalt ingatlanokra az árverést 600 frtban ezenel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlant az 1890. évi márczius hó 11-ik napján d. e. 10 órakor Ispánmezőn a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nove mber hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszter rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpariban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Nagy-röczen, 1889. évi október hó 18. napján. A nagy-röczei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. Molitörisz, kir. járásbíró.

sikerült a nyugalmat helyreállítani, úgy, hogy az előadást folytathatták.

A „Times“ — a híres gothai almanachot bírálgatva — szemére veti, hogy a magyar igazságügyi minisztert Szilágyinak, nem pedig a mint ott nyomva volt Szilágyinak, az új pénzügyminisztert pedig Wekerlenek és nem Wekerlenek hívják. Ez a kicsi dolog eléggé mutatja, mily élénk figyelemmel kezdik kísérni közállapotainkat külföldön is.

A szófogadó káplán 1849 utolján, midőn Lewartovszki osztrák császári őrnagy a nagy kalapu Hurbanistákkal — nem lévén többé rettegett honvéd a harez mezején, — egész diadalmi örömmel foglalta el a védtelen Rimaszombat városát: a császári kormány nevében kiadta a papoknak azon sajtóságs napiparancsát, hogy minden pap a szószékből, nyilvánosan huzza vissza mindazon lelkesítő és buzdító szavait, melyeket az egész forradalom alatt a szabadság és a haza érdekében intézett. Mely napi parancsra a Zs^{ss} segédlelkész ekképen huzta vissza hallgatói előtt sok lelkesítő hazafias szónoklatát: — „Jelentik a keresztény hívek előtt . . . Minthogy az összes osztrák és orosz vandál erő e fejlődni kezdő hon alapzatát nagyszerű adag eselszövények s színlett honfiaság üdvtelen járuléka következtében többel megingatta s már terroristicus rendszerét dicsően életbe is lépette: a magas esz. kir. főparancsnokság hozzánk is elágzott vonalán ezennel kijelentetik a hívek előtt, hogy mindazon fellengző imák s harezias, lelkesítő elméletek, melyek az abszolutizmus haldokló napjaiban e szószékben is a szabadság nemtőjéhez és a néphez sikerteljesen irányoztattak . . . s melynek következményében a magyar kormány is tovább hatni megszűnven a honra, az azt működéseiben bármiként fölváltott rémkormányon ülő országlárok ezennel már folyamatban — minthogy idők és körülmények fátumszerű s nem várt viszonya következtén a multakra — igénybe veszik jelenleg azt, hogy a Zs^{ss} lelkész mindazoknak nyíltan ellene mond s minden feljebb elősoroltak általa ünnepelesen érvényteleneknek nyilvánítanak.“ Es templom után minden ember csak azt kérdezte egymástól: ugyan mit hirdetett most ez a káplán?

Az influenza ellenszere — a pokrócz. A divatos betegségben szenvedők előtt nem lesz érdektelen a következő logikus összeállítás. Száz influenzás közül ötven nem tudja mi baja? Husz érzi, de nem fekszik le; tíz szobájába zárkozik; tízet a betegség ágyba dönt; tízet meggyötör s ez utóbbiak közül egy-kettő esetleg belehal. — Éddigi adataink szerint csak azok haltak meg influenzában a kik paplan alatt haltak, — világos tehát, hogy az influenza legelső ellenszere a pokrócz, mert ez alatt még senki sem halt meg.

„Szövetkezés“ ezim alatt lapunk kiadója dr. Bernáth István közgazdasági folyóiratot szerkeszt, melynek első száma január 15-én jelent meg Budapesten. A lap programja és célja a szövetkezetek terjesztése. Javítani akarja a munkás, gazda és iparos gazdasági és erkölcsi helyzetét önmaga által. Fel akarja költetni s ott, hol ez már megtörtént, tovább fejleszteni azt a szellemet, mely az egyesüléshez s ez uton új társadalmi erők teremtéséhez vezet. Ki fogja emelni mindig, hol erre alkalom nyílik, azt, hogy a rendnek szerete, a takarékoság és jörend előrelátás, az elvált kötelességek becsületes teljesítése biztosabb alapját képezi a jövőnek a szerencse minden eshetőségénél s csak tőlünk függ, hogy a szövetkezés eszméjét fölkarolva, emeljük a népet és e munkában legalább erkölcsileg emelkedjünk mi is. A „Szövetkezés“ első számának közleményei: Községi hitelszövetkezetek Pest vármegyében. Új szövetkezési törvény Németországban. Raifeisen F. W. Az angol szövetkezetek. Hitelszövetkezetek Oroszországban. Galícia törekvései. Vegyesek. — A széles látkör szerkesztő, ki európai s amerikai utazásaiban bő tapasztalatokat szerzett, e vállalatában tapasztalatait ohajtja érvényesíteni s nincs okunk kétkedni azon, hogy vállalkozása a legszelebbe körben nyer támogatást s teljes erkölcsi sikerrel fog végződni.

A „Pesti Hirlap“, mely valamennyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 sűrűn nyomott oldalon, vasár- és ünnepnapokon pedig 20—24 oldalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz kéthetenként sorsolási tudósítót és külön zene-mellékletet, jutányos áránál fogva is (negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinék. Mutatványszámokat egy levelező-lapon kifejezett óhajra bárkinék egész hétig küld ingyen és bérmentve a kiadóhivatal (Budapest, Légrady testvérek, nádor-utca 7. sz.) hová az előfizetési pénzek is küldendők.

Az újev első napjával dusan felszerelt konyhakerti- és virágmag raktárt nyitott meg Budapesten az Arany János-utca 11. szám alatt Szávost Alphons az „Országos magyar gazdasági egyesület“ pártfogása alatt álló termény- és bizományi-üzlet tulajdonosa. Midőn Szávost urnak, ki üzletét példás rendszerességgel és igazi magyar kereskedői szellemben vezeti, czégnék 16 éves fennállásához őszintén szerencsét kívánunk, önmel üdvözljük vállalatának a konyhakerti és virágmag külön osztálya hozzácsatolása által történt kiterjesztését, tesszük ezt annál inkább, mert fnevezett céget ezen — nem kevés költséggel járó, — intézmény létesítésében vezérelte ama törekvés, hogy nagyszámu megbízói érdekeit magszükségeleik beszerzésénél, úgy kényelem, mint pontos lelkiismeretes kiszolgálás tekintetében elősegítse. A cég soliditása gazdaközönségünk előtt eléggé ismert, s így vállalatának ezen új ágát bizvást ajánlhatják a gazda és kertészkedő közönség figyelmébe.

Szerkesztői üzenetek.

Karácsonyi szün időből. P. Szivesen közölnök, de a mire most megkezdett cikkünk véget ér. közleménye idejét fogja mulni.

Sz. P. A díjazást évnegyedint szoktuk teljesíteni. Legszivesebben oly munkatársainkat díjazzuk, kik napi édekü közleményeikkel gyakrabban keresnek föl.

A „Bosszú“ szerzője sziveskedjék türelemmel lenni. A mi késik, nem múi. Szivesen fogadunk el olyan tárczát, a mely megüti a mértéket, s ha nincs benne sok vétség a helyesírás ellen.

Kiadó üzenete.

Lapunk tisztelt előfizetőit kérve kérjük, hogy tévedések eskerülése végett pénzküldéskor mindig szivesedjenek kiírni ilágoosan, hogy az előfizetés mely időre szól.

Felelős szerkesztő: Dr. Veres Samu.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernáth István.

Vármegyei ujdonságok.

Lemondás. Kriston László, megyei főpénztárnok, ki ezen hivatalát közmegelegedésre másfél évtizedig viselte, azt megelőzőleg rozsnyói járásbeli segédszolgabíró és illetve várnagy volt, mint értesülünk, benyújtotta hivataláról való lemondását s nyugalmába vonul. — A jeles tisztviselőt közelísiméris fogja nyugalmába kísérni. Az üresedésbe jövő állomás a márczius havi megyei közgyűlésen tölthetik be.

Dobsinán Szontagh Béla, törvényszéki gyakornok választatott polgármesterré.

A megyei regálé-bizottság három heti szünet után e hó 20-án Máriássy Andor elnöklete alatt ismét összeült, hogy az állam és regálé birtokosok felmerült vitás kérdéseiben elsőfokulag ítéljen.

Tanári kinevezés. A dr. Lovassy Sándor távoztával a nagy-röczei polgári iskolánál üresedésbe jött állomásra a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Simko Endre beregszászi állami iskolai tanítót nevezte ki.

Megeyi irodalmi termék. „Sirota Podhradských“ (A Podhradský-család árvája) ezim alatt Vansza Teréziától, a fűrészi evangélikus lelkész nejétől, egy kötetes regény jelent meg Szalva Károly kiadásában Rózsahegyen. Legközelebb visszatérünk rá.

Fegyelmi ügyek. Csák Kálmán, volkenyei fel-függesztett körjegyző fegyelmi ügyében a községi és magánpénzek kezelése körül hűtlen kezelés, esetleg sikasztás esete forogván fön, az iratok a kir. ügyészséghez tétettek át: hasonló sorsban részesült Konesek János rédovai lelkész és községi közgyám is, ki az árva-pénzek kezelése közben ébresztette föl az ügyészség figyelmét.

Elvi jelentőségű határozat. Gömörmege közigazgatási bizottsága egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy egészséges állatból kimért húst minden lakos a maga élvezetére más községbe is szállíthat. Elárutási vagy ipari czélokra azonban csak oly esetekben, ha az egészségi bizonyítványon felül azon helyre, a hová a húst viszi, az illetőnek mászáros ipari jogosítványa is van, továbbá a fogyasztási s egyéb adókat is lefizeti s e mellett — a hol létezik — a községi szövägő hid használatáért megállapított járulékokat is hordozza.

Meghívó. A líkéri tisztá-kaszinó 1890. évi február hó 8-án, az „Elelmezési Intézet“ dísztermében, saját könyvtára javára, zártkörű táncvizalmat rendez, melyre, t. cz. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség: Dr. Sailer Károly b. b. elnök, Terray István b. b. pénztárnok, Áronfi Ernő, Kelemen János, dr. Kende Miksa, Kishonti Akos, Porubszky Imre, Prunyi Vilmos, Bösch Frigyes, Somogyi Lajos b. b. tagok. — Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: Személy-jegy 2 frt, család-jegy 4 frt. A vendégek elhelyezéséről a rendezőség készséggel gondoskodik, ha ez irányban megkeresetik.

Új közsegi ut. A csizi jód-fürdő emelésére a fürdő birtokosai mindent elkövetnek: időt, fáradságot és költséget nem kímélnek arra, hogy a természet e megfizethetetlen ajándéka mentől hozzáférhetőbbé tétessék s a szenvedő emberiség mielőbb igénybe vehesse. Már eddig is jelentékeny befektetéseket eszközöltek, építettek, új forrásokat feleztek föl, s mint értesülünk, e tavaszra a vasúti megállóhelytől a községbe vezető utat szándékoznak kiépíteni. E tárgyban a fürdő birtokosai a megye közönségét is, mint érdekelt félt megkeresték, hogy az építés költségeire segédkezet nyújtson. Hisszük, hogy a kérvénynek a megye közgyűlése helyet fog adni.

Vesztett eb. Hollis Zsigmond líkéri gyártelepi lakos kutyája a mult év utolsó napján megmarta Polenyák Lajos ugyanottani lakos leányát s mint kitént, az eb veszett volt. A leányt a gyártelepi orvos kezeli, — az eb lebunkóztatott.

Jarvány. Ratkó és Perlász községekben a bárányhimlő, Susán a hólyagos-himlő járványszerűleg lépett föl. Mindhárom községben az óvintézkedések megtétettek.

Brutális férj. Nanabulán (Gömörmegeyében) mult szombaton szenzációs eset történt. Géczy Márton ottani lakos ugyanis, kinek iszákos felesége már igen sok bajt szerzett, mert csak nem régg gyújtotta fel részegségében a falut, valami felett összevesztett feleségével, előzőleg azonban mindketten jól leitták magukat. Czivakodásukban annyira mentek, hogy a férj elkeseredésében úgy megverte az asszonyt, hogy ennek oldalbordái betörték, aztán az eszméletét vesztett asszonyt lefektette az istállóban, hol az a nagy hidegben egészen esontá fagyott. A törvényszéki boncolás a halál közvetlen okául a fagyást állapította meg. A brutális férjet a esendőség a rozsnyói járásbírósg börtönébe szállította. (R. H.)

Nyilvános nyugtázás. A líkér-kohótelepi felügyelők és előmunkások olvasóegylete javára f. hó 11-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Schmidt Hedvig igazgatóné 2 frt, Kelemen János állomási főnök 2 frt, Birnstingel Aurél 2 frt, Klaniczay László 1 frt, Qualin Ferencz 1 frt, Scholcz János 1 frt, Deák József 1 frt, Kurucz János 1 frt, Zsorna Pál 1 frt.

Vegyes hírek.

Kiszolgált katonák figyelmébe. Minthogy a végel-boesajtsi bizonyítványok a honv. miniszteriumtól még nem érkeztek le, az érdekelt honvédek a kiegészítő parancsnokság útján értesíttetnek, hogy igazolvány-könyveiket kezeik közt őrizzék meg addig, míg az elboesajtsi okmányok ki fognak adatni.

Elismeres. A Berlinben megjelenő „Der Deutsche Herold“ ezimű történelmi folyóirat ez évi 9-ik számában elismeréssel emlékezik meg Sárkány Imre tanárnak a pelsőci Bebek-családról szóló jeles értekezéséről, mely lapunknak 1888. évi 11-ik számában jelent meg.

A földművelési miniszteriumnak egyes osztályai gr. Szápáry minisztersége alatt újra szerveztettek. A pénzügyi miniszteriumból az állami jóságokat kezelő osztály Nagy Gábor osztálytanácsossal áthelyeztetett ezen miniszteriumba. Eddig három önálló számvevőség működött: az erdő, lótenyésztési és központi számvevőség; ezek most egygyé olvasztatván Gyurkovits István számvevőségű igazgató vezetésé alatt állanak.

Riadalom a miskolczi színházban. Miskolczon vasárnap este tüzi láрма támadt a színházban s az ódon épületben, könnyen nagy szerencsétlenség történhetett volna. A karzat egy oldalfolyosóján eltört a lámpa s a szétömlött petróleum lángba borult. A karzaton ülők „tüzet“ kezdtek kiáltozni s a kijáratok felé rohantak, mire általános zürzavar tört ki. Csak Melezer alispán, Egry igazgató s néhány színész higgadt magatartásának

